

Дидактичні матеріали до практичних занять.

1

Які з поданих словоформ не властиві для офіційно-ділового стилю? Вкажіть стиль (стилі), у якому їх можна використати.

Обговорювати доповідь, навпаки, навпрошки, добросовісно, підприємець, бути присутнім, у спокою, у межах повноважень, правильна копія, слово в слово, з дня підпису, позначка, розширювач, у компетенції, та залікова контрольна робота)+ термін дії, за спільною згодою, на невизначений термін, правильна копія; параметри управління, технічні засоби, локальний критерій оптимальності нижнього рівня.

2.

Замініть неправильно наведені мовні одиниці такими, що є нормативними для офіційно-ділового стилю.

Чергова платіж, договір на торгівлю та мореплавання, строк виконання робіт за договором підяду, предметний показник, обмінний буфер, базувати данні, мати дефіциту.

3.

Правильно оформити список запропонованої літератури:

Бурмистров М. М. Организация фраховых и внешнеторговых транспортных операций: М., Транспорт: 1982. 287 с.

Петровський. Морське лінійне судноплавство., М: Транспорт. 1977.- 287 С.

Коновалова Н. А. Международные транспортные тарифы. М., Транспорт. – 1985. – 287 С.

4

Визначте, які слова у поданих реченнях і чому вжито неправильно, замініть їх нормативними відповідниками.

1. На зустріч прийшли також бувші випускники нашого факультету. 2. На засідання зібралися усі без виключення працівники. 3. Якщо ви не можете це зробити, то ми звернемося до других добрих людей. 4. Немаловажна роль у цьому належала керуючому відділом. 5. До нього можна сміливо звертатися з любого питання і в любий час. 6. Без твоєї піддержки вона не впорається. 7. Не досить вчити правила – треба навчитися приміняти їх на практиці.

5.

Прочитайте вислови. З'ясуйте причини помилок і виправте їх. Запишіть правильні варіанти.

Піднесений пафос, перспектива на майбутнє, головний лейтмотив, урочистий церемоніал, вільна вакансія, мій автопортрет, виразна експресія, вперше дебютувати, швидкий експрес, місцеві аборигени, найважливіші характерні риси, експонати виставки, передовий авангард, передові і прогресивні погляди, динаміка розвитку.

6

З'ясуйте відмінність у значенні слів, уведіть їх у речення.

Абсолютний – абсолютистський, авжеж – а вже ж, адміністративний – адміністраторський, адресат – адресант, інструктивний – інструкційний.

7.

Подайте, де це можливо, форми жіночого роду іменників – назв осіб за родом діяльності.

Учитель, шахтар, швець, жнець, журналіст, коректор, дояр, учений, слюсар, сантехнік, капітан, в'язальник, овочівник, водій, професор, комп'ютерник, студент, телефоніст, завідувач, менеджер, дилер, директор.

8

Прочитайте, поясніть, у чому причина алогічності наведених конструкцій, запишіть їх правильно.

Просто звичайнісінький, дещо дорожуватий, більш дорожчий, менш вигідніший, найбільш найскладніший, самий цікавий, страшенно щедрий, плюс п'ять градусів тепла, витратити за цільовим призначенням, давати мудрі і розумні поради, у жовтні місяці, багаточисленні проекти.

9.

Перепишіть слова. Поясніть стилістичне використання паралельних граматичних форм наведених слів і словосполучень. Вкажіть ненормативні слова.

Зал – зала, двері – дверми, дверима, батьків – батьковий, хід – хода, метод – метода, одежа – одіж, роль – роля, ім'я – імення – імено, виплат – виплата, продаж – продажа, касир – касирша.

10

Оформіть стандартну візитну картку.

11.

З'ясуйте відмінність у значенні слів, уведіть їх у речення.

Ситуаційний – ситуативний; програмний – програмовий; професійний – професіональний; поширювати – розповсюджувати.

12

Підготуйте виступ на одну із самостійно обраних тем. При цьому зауважте: ви знаєте про неї більше, ніж слухачі; вона цікава вашій аудиторії або своєю новизною, або суперечливістю проблеми.

13

Поставити наголос у словах. Самостійно дібрати 20-30 прикладів, де виникають вагання в наголосі. Довідник, спина, олень, дочка, дрова, кропива, спина, фаховий, ненависть, новий, чотирнадцять, одинадцять, середина, близький, текстовий, черговий, живопис, приятель, верба, іконопис, бородавка, некролог, кулінарія, язиковий, ялинковий.

14

Ремаркувати за стилістичними функціями і колоритом наведені слова.

Благородний – шляхетний. Ратай – хлібороб. Дати – вручити – піднести.

Знадобитися – пригодитися. Звеличувати – возвеличувати. Опускатися – спускатися. Щоки – ланіти. Жона – жінка – дружина. Людина – чоловік.

Вихований – чемний. Завдання 2. виправити помилки у зворотах. Бархатний сезон, бумажні салфетки, поговорити по душах, знімати квартиру, керуючий

відділом, переймати досвід, по обох сторонах дороги, через пару хвилин, пам'ятник Лесі Українки, хлопець високого зросту.

15

Дібрати синоніми до слів, підкреслити домінанту синонімічного ряду.

Каблучка, смарагдовий, господар, шкапа, бузьок, райдуга, магазин, синій.

16

Утворити словосполучення (речення) з паронімами.

Ефектний – ефективний, пісочний – піщаний, відносини – відношення, споживчий – споживацький, економний – економічний, хід – хода, воєнний – військовий, матеріальний – матеріалістичний.

17

Пояснити значення фразеологізмів, з'ясувати їх походження.

Манна небесна, шити білими нитками, скринька Пандори, на руку ковінька, притча во язицех, як свиня на коня, муки Тантала, грати першу скрипку.

18

Скласти речення, в яких подані слова виступали б омонімами. Відповідь обґрунтувати. На березі, по гас, край, мати, гриф, балка, лава, тур, туш, проте, байка.

19

Утворити словосполучення, дібравши зі слів, поданих у дужках, відповідне за змістом. Опанувати, запанувати (матеріал, в душі); прощати, прощатись (з другом, образу); відрізняти, розрізняти (звуки, звук від літери); відчитати, прочитати (листа, сина за спізнення); любий, улюблений (край, робота); людський, людяний (місце, ставлення); писемний, письменний (пам'ятка, людина); адрес, адреса (проживання, вітальний); програмний, програмовий (виклад матеріалу, документ); привид, привід (до непорозуміння, з'являвся).

20

Пояснити значення поданих слів, скласти з ними речення. Професійний – професіональний; паливо – пальне; орден – ордер; нагода – пригода; лікувати – лічити; задача – завдання; запитання – питання; збірка – збірник – зібрання.

21

До поданих слів дібрати слова з протилежним значенням. З кількома антонімічними парами скласти речення. Смачний, делікатний, одноманітний, буденний, боязкий, оптимістичний, відвертий, усюди, мілко, важко, далеко, спочатку